

LESNÉ A POZEMKOVÉ DRUŽSTVO DVORCE
HLAVNÁ 27/201, 059 92 HUNCOVCE

URBANISTICKÁ ŠTÚDIA

DVORCE

ABOPIČE

STAROSLOVIENSKA BUKVICA

SEPTEMBER 2016

RESYSLE, S.R.O., ŠTEFÁNIKOVA 62, KOŠICE 040 01

TEXTOVÁ ČASŤ

Sprievodná správa

GRAFICKÁ ČASŤ

Číslo výkresu	Názov výkresu	Mierka
1	Širšie dotknuté územie	1 : 25 000
2	Širšie vzťahy dotknutého územia	1 : 10 000
3	Priestorové usporiadanie riešeného územia	1 : 5 000
4	Funkčné využitie územia, variant 1	1 : 2 000
4	Funkčné využitie územia, variant 2	1 : 2 000
5	Historické mapy	

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

OBSAH

A.	Základné údaje.....	4
A.1	ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI	4
A.2	DÔVODY A HLAVNÉ CIELE OBSTARANIA.....	5
A.3	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	6
B.	Požiadavky vyplývajúce z územných plánov a územnoplánovacích podkladov	6
C.	Rozbor a hodnotenie podmienok rozvoja územia.....	12
C.1	CHARAKTERISTIKA A DEJINY ÚZEMIA	12
C.2	DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ.....	17
C.3	PRÍRODNÉ PODMIENKY	18
C.4	KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY, ARCHEOLOGICKÉ A PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKA	22
C.5	HOSPODÁRSKE PODMIENKY	23
C.6	DOPRAVNÁ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	24
C.7	SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PODMIENOK A LIMITOV ROZVOJA ÚZEMIA.....	25
D.	Návrh riešenia urbanistickej štúdie	26
D.1	ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA RIEŠENIA	26
D.2	PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	26
D.2.1	Rekreácia a cestovný ruch	26
D.2.2	Poľnohospodárska a lesná výroba	27
D.2.3	Verejná dopravná vybavenosť.....	27
D.2.4	Verejná technická vybavenosť.....	29
D.2.5	Zeleň.....	30
D.4	PRIESTOROVÁ KOMPOZÍCIA ÚZEMIA A ZAČLENENIE STAVIEB DO OKOLITEJ KRAJINY.....	31
D.5	ZASTAVOVACIE PODMIENKY NA UMIESTNENIE JEDNOTLIVÝCH STAVIEB	31
D.6	CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY	32
D.7	ZÁBER PÔDNEHO FONDU	33
D.8	VÝHODNOTENIE VARIANTOV	34
D.9	ZÁVEREČNÉ ODPORÚČANIA	36
D.10	ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV.....	38

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

Názov dokumentácie:	Urbanistická štúdia Dvorce
Obstarávateľ dokumentácie:	Lesné a pozemkové družstvo Dvorce Hlavná 27/201 059 92 Huncovce
Zastúpený:	Ján Labuda, predseda
Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP:	Ing. Jaroslav Lizák Slnecná č. 20, 059 71 Ľubica
Spracovateľ dokumentácie:	Resysle, s.r.o., Štefánikova 62, Košice 040 01
Zodpovedný riešiteľ:	Ing. arch. Vladimír Paško
Spracovali:	Ing. arch. Veronika Kocáková Ing. arch. Miroslav Kocák
Dátum spracovania:	september 2016

A.2 DÔVODY A HLAVNÉ CIELE OBSTARANIA

Vytvorenie Vojenského obvodu Javorina odsúhlasila vláda Československej republiky na svojej februárovej tajnej schôdzi s účinnosťou od 1. februára 1952. Vojenský obvod bol tvorený celým územím obcí Blažov a Ruskinovce, ktoré zo zákona zanikli a časťami územia obcí Tichý potok, Poloma, Krásna Lúka, Bajerovce, Šambron, Jakubany, Kolačkov, Lomnička, Podolíneč, Holumnica, Jurské, Stotince, Majerka, Ľubické Kúpele, Ľubica, Tvarožná, Dvorce, Levoča, Závada, Torysky, Nižné Repaše a Hradisko. Obce boli súčasťami okresov Levoča, Kežmarok, Sabinov a Stará Ľubovňa.

Budovy boli zbúrané a obyvatelia vystáňovaní z Dvoriec, Ľubických Kúpeľov a zaniknutých obcí Blažov a Ruskinovce. Starostlivosť o rozsiahle lesné komplexy a poľnohospodársku pôdu na území vojenského obvodu vykonávali Vojenské lesy a majetky, š.p. Kežmarok.

Vojenský obvod Javorina zrušila vláda Slovenskej republiky nariadením vlády Slovenskej republiky č. 455/2010 z 1. decembra 2010 s účinnosťou od 1. januára 2011. Vystáňované obce neboli obnovené a ich katastrálne územia pripadli do správnych území okolitých obcí a miest. Katastrálne územie Dvorce je pričlenené k správnejmu územiu Mesta Levoča.

Dňom zániku vojenského obvodu došlo k zrušeniu využívania územia pre vojenské účely a jeho prechod pod civilné rezorty verejnej správy. Lesnú a poľnohospodársku činnosť vykonávajú, okrem VLM Kežmarok, dotknuté samosprávy a podnikateľské subjekty založené reštituentmi.

Na katastrálnom území Dvorce je to Lesné a pozemkové družstvo Dvorce, ktoré združuje významnú časť potomkov pôvodných obyvateľov vystáňovanej Obce Dvorce.

V súlade s § 4 ods. 2 stavebného zákona urbanistickú štúdiu obstaráva Lesné a pozemkové družstvo Dvorce, Hlavná 27/201, 059 72 Huncovce prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a stavebného zákona. Obsah a rozsah urbanistickej štúdie určilo v súlade s § 4 ods. 3 stavebného zákona zadanie (E.B.D. Kežmarok, s.r.o., Slnecná 20, Ľubica).

Špecifickým účelom použitia urbanistickej štúdie je riešenie urbanistických problémov najmä v pôvodnom zastavanom území ako podklad na územné rozhodovanie a ako nástroj priestorovej urbanistickej tvorby vyjadrujúci názor pôvodných obyvateľov na budúcu formu využitia Dvoriec.

Urbanistická štúdia bude zároveň slúžiť ako návrh koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pri doplnku Územného plánu mesta Levoča a pre územnoplánovaciú dokumentáciu samosprávneho kraja.

Hlavným cieľom riešenia urbanistickej štúdie je vytvoriť podmienky pre rekreačné využitie pôvodného zastavaného územia obce Dvorce potomkami vystáňovaných obyvateľov založenom na chatovej osade vo forme rodinných rekreačných chát a gazdovskom dvore s príslušným dopravným a technickým vybavením.

A.3 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie urbanistickej štúdie (výkres č. 2) pozostáva z dvoch častí. Nachádza sa v katastrálnom území Dvorce, ktoré je administratívnou súčasťou správneho územia Mesta Levoča a okresu Levoča v Prešovskom kraji. Riešené územie rodinných chat má asi 9,5 ha a vychádza z predpokladanej hranice zastavaného územia vyst'ahovanej obce Dvorce. Riešené územie gazdovského dvora má asi 0,5 ha a je umiestnené na prístupovej ceste k rodinným chatám.

Z hľadiska geomorfologického členenia (Mazúr E., Lukniš M., 1986) sú obe časti riešeného územia súčasťou geomorfologickej časti Levočské úboče, podcelku Levočské planiny a celku Levočské vrchy, patriace do Podhôľno-magurskej oblasti, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a provincie Západné Karpaty.

Dotknuté územie urbanistickej štúdie je vymedzené katastrálnym územím Dvorce a pril'ahlými časťami katastrálneho územia Levoča a katastrálnych území Ruskinovce a Hradisko (okres Kežmarok).

Širšie dotknuté územie urbanistickej štúdie je vymedzené sídlami Levoča a Dlhé Stráže na juhu, Levočská Dolina na východe, Hradisko a zrušená obec Ruskinovce na západe a na severe hlavným hrebeňom Levočských vrchov s Krížovým vrchom a Gehul'ou.

B. POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z ÚZEMNÝCH PLÁNOV A ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV

Pre územný rozvoj katastrálneho územia Dvorce platia územnoplánovacie dokumentácie a územnoplánovacie podklady obstarané Prešovským samosprávnym krajom a Mestom Levoča. Relevantné pre riešené územie sú Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, Urbanistická štúdia Javorina, Urbanistická štúdia Levoča – Javorina, územná prognóza Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja (GDI PK), Územný plán mesta Levoča a rozpracovaný Územný plán Prešovského samosprávneho kraja.

Platnou regionálnou územnoplánovacou dokumentáciou je Územný plán veľkého územného celku Prešovský kraj a jeho záväzná časť vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 216/1998 Z.z. v znení NV SR č. 679/2002 Z.z., NV SR č. 111/2003, všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. 4/2004 a VZN PSK č. 17/2009.

V súčasnosti prebieha proces obstarávania novej regionálnej územnoplánovacej dokumentácie s názvom Územný plán Prešovského samosprávneho kraja. Zadanie bolo schválené v septembri 2015 a začína etapa prerokovávaného konceptu riešenia.

Väzby vyplývajúce zo záväznej časti **Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja**, v platnom znení sú definované v týchto bodoch:

- 1) podporiť obnovenie sídiel na území vojenského obvodu Javorina, mimo budúcich ochranných pásiem vodohospodárskych diel Jakubany a Tichý potok (bod 1.14.6 záväznej časti),
- 2) považovať Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Stredný Spiš, Ľubovniansku vrchovinu a Bachureň za hlavné rekreačné krajinné celky (bod 2.1 záväznej časti),
- 3) podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno-poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus), (bod 2.6 záväznej časti),
- 4) vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach (bod 2.11 záväznej časti),
- 5) po zrušení VO Javorina počítať s priestorom pre funkčné využitie územia s prevládajúcou funkciou cestovného ruchu a turizmu, v súlade s prírodoochrannými hodnotami a funkciami územia, pri zohľadnení pôvodných funkcií územia so zvláštnym zreteľom na zachovanie prírodných hodnôt územia (bod 2.14 záväznej časti),
- 6) v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest na regionálnej úrovni najmä cyklotrasy a pešie turistické chodníky prepájajúce významné turistické centrá regiónu (bod 2.16.3.3 záväznej časti),
- 7) vytvárať podmienky pre oživenie pôvodných – bývalých kúpeľov a areálov (bod 3.4 záväznej časti),
- 8) obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd (bod 4.3.7 záväznej časti),
- 9) chránené územia národnej siete a územia sústavy Natura 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy (bod 4.9.9 záväznej časti),
- 10) diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie (bod 8.1.3 záväznej časti),
- 11) podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability (bod 8.3.2 záväznej časti),
- 12) podporovať extenzívne leso-pasienkarské využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou (bod 8.3.6 záväznej časti).

V roku 2012 Prešovský samosprávny kraj súbežne obstaral a následne prerokoval päť územnoplánovacích podkladov vo forme urbanistických štúdií na územie bývalého vojenského obvodu v Levočských vrchoch. Cieľom bolo poskytnúť variantne návrhy možností dlhodobého priestorového usporiadania a funkčného využívania územia bývalého

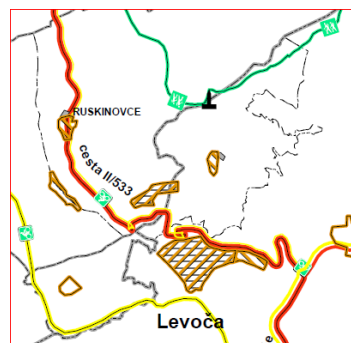
vojenského obvodu rozčleneného medzi štyri okresy. Pre riešené územie platí Urbanistická štúdia Levoča – Javorina (Ing. arch. Alexander Bél, Košice) a **Urbanistická štúdia Javorina** (Ing. arch. Vladimír Paško, Banská Bystrica), ktorá ako zjednocujúca bola vypracovaná v mierke 1 : 50 000. Z nej vyplývajú nasledovné väzby:

- 1) Základnými limitujúcimi podmienkami pre rozvoj územia zrušeného vojenského obvodu sú (kapitola B.8):
 - záujmy ochrany prírody,
 - minimálne narušenie krajinného obrazu,
 - ochrana lesov s ich ochrannými pásmami,
 - geomorfológia a geologické podmienky,
 - pyrotechnická bezpečnosť,
 - vybudovaná cestná sieť a pokrytie územia inžinierskymi sieťami, respektíve ich dobudovanie v potrebnom minimálnom rozsahu,
 - kapacita vodných zdrojov v území.
- 2) Celkové požiadavky na funkčné využitie územia zrušeného vojenského obvodu (kapitola B.8):
 - ❖ Zachovanie lesohospodárskej a poľnohospodárskej činnosti.
 - ❖ Zabezpečenie spracovania vyťaženej drevnej hmoty v nadväzujúcich činnostiach.
 - ❖ Doplnenie absentujúcich aktivít v občianskej a rekreačnej vybavenosti dotknutých obcí a miest.
 - ❖ Uspokojenie požiadaviek pre krátkodobú ako aj prímestskú rekreáciu.
 - ❖ Doplnenie kapacít v rekreačnej vybavenosti ako aj v kúpeľníctve.
 - ❖ Čiastočné osídlenie územia vystáňovaných obcí vo vzťahu najmä k miestnym ekonomickým a pracovným aktivitám.
 - ❖ Dobudovanie a sfunkčnenie dopravnej štruktúry.
 - ❖ Dobudovanie cyklotrás a turistických chodníkov, nielen miestnych, ale aj prepájajúcich okolité priestory cez územie zrušeného vojenského obvodu.
- 3) Z hľadiska dlhodobej stratégie hospodárskeho rozvoja chápať lesné hospodárstvo ako nosné odvetvie riešeného územia. Doplnené bude poľnohospodárskou výrobou, priemyslom cestovného ruchu a prípadne kúpeľníctvom, ktoré nebudú jednotlivo ani ako celok ohrozovať kvalitu a rozsah lesného hospodárstva (kapitola C.1).
- 4) Pri poľnom hospodárstve vychádzať z klimatických a geomorfologických predpokladov krajiny na pestovanie liečivých rastlín a ovocia a vhodných foriem živočíšnej výroby (napr. ovčiarstvo, hovädzí dobytok, včelárstvo), ktoré nebudú ohrozovať prioritu lesného hospodárstva a budú vhodne dopĺňať priemysel cestovného ruchu (kapitola C.1.1).
- 5) Priemysel cestovného ruchu ako doplňujúcu hospodársku základňu územia rozvíjať tak, aby nedošlo k obmedzovaniu lesného hospodárstva a poľnohospodárstva. Priemysel založiť na kvalite životného prostredia garantovanej chránenými územiami

ochrany vôd a prírody, spoločenských funkciách lesa a poľovníckom hospodárení (kapitola C.1.2).

6) Z navrhovaných cykloturistických trás (kapitola C.1.2.2) a peších trás (kapitola C.1.2.3) sú v kontakte s riešeným územím Dvoriec:

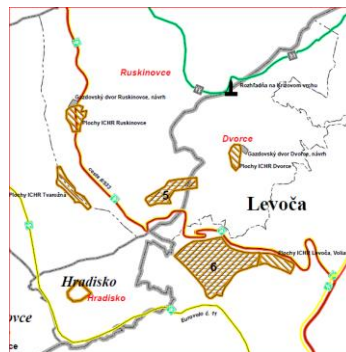
- cykloďaľnica tvorená cyklistickou trasou Eurovelo č. 11 v úseku Ľubica – Tvarožná – Levoča,
- cyklotrasa II. triedy Levočská Dolina – sedlo Dvorce – Ľubica,
- slovienska pútnická cesta v úseku Javor – Krížový vrch (rozhľadňa) – Ruskinov hrad – Ľubica (výkres č. 1).

7) Umožniť čiastočnú obnovu zaniknutých sídiel s ich obytnou a hospodárskou funkciou (kapitola C.2).

8) V katastrálnom území Dvorce sa uvažuje s plochami individuálnej chatovej rekreácie na území vyst'ahovanej obce, gazdovským dvorom, rozhľadňou na Krížovom vrchu (výkres č. 2).

9) Dopravnú obsluhu územia katastra riešiť novou cestou II/533 v úseku Levoča – sedlo Dvorce – Ľubica (výkres č. 2), ktorá bude tvoriť základnú nosnú dopravnú os územia bývalého vojenského obvodu (kapitola C.2 južná zóna, Levočská; C.4.1).

10) Zo záverečných odporúčaní (kapitola C.6) je pre riešené územie Dvoriec relevantné nasledovné:

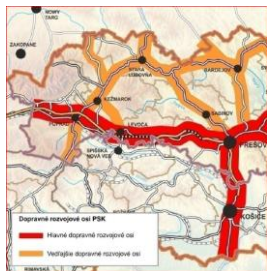
- ✓ Obstarat' územný plán zóny na plochy individuálnej chatovej rekreácie v Dvorciach.
- ✓ Na urbanizáciu územia využiť výhradne zastavané územia vytvorené v predchádzajúcom období armádou a zastavané územie vyst'ahovanej obce Dvorce. Rozširovanie zastavaných území vylúčiť.
- ✓ Nevytvárať na bývanie, rekreáciu, odpadové hospodárstvo, poľnohospodársku a inú výrobu nové samostatné zastavané územia nad rámec území vymedzených vo výkresoch č. 1 a 2 urbanistickej štúdie, t.j. vylúčiť roztrúsenú zástavbu vo voľnej krajine.
- ✓ V záujme vytvorenia jednotného architektonického výrazu rekreačných území Levočských vrchov, ktoré by zároveň tvorili výrazný poznávací prvok lokality (navrhovaný rekreačný priestor, plocha a obnovené sídlo):
 - a. Nové stavebné objekty riešiť v jednotnom architektonickom štýle vychádzajúcom z celosvetovo uznávanej drevenej karpatskej architektúry (drevené kostoly patriace do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO). Vylúčiť hrazdenú nemeckú architektúru z

koloniálnych čias Slovenska a „modernú“ angloamerickú architektúru založenú na severskej ľudovej architektúre.

- b. Výškové usporiadanie stavieb navrhovať maximálne do výšky lesného porastu v katastri.
 - c. Pri navrhovaní strešnej krajiny vychádzať z prvkov sedlových striech so sklonom strešných rovín 30 až 45 ° (rozsah 15 °).
 - d. V jednotlivých lokalitách zachovať rovnaký sklon strešných rovín (šírku rozsahu zúžiť na 5 °), jednotný materiál a farbu strešnej krytiny.
- ✓ Lesné hospodárstvo a priemysel cestovného ruchu riešiť v súlade s platným Rámcovým dohovorom o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor) a jeho protokolmi.
 - ✓ Rešpektovať práva domorodého obyvateľstva obsiahnuté v Deklarácii práv domorodých obyvateľov, ktorú prijalo valné zhromaždenie OSN v septembri 2007 pri povolovacích konaniach a obstarávaní strategických dokumentov dotknutých obcí a miest Levočských vrchov.

V roku 2015 Prešovský samosprávny kraj obstaral **územnú prognózu Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja**, M 1 : 200 000, Ing. arch. Hochmuth, Prešov z ktorej sa riešeného územia priamo dotýkajú návrhy na:

- 1) Medzinárodný turistický koridor v trase Eurovelo č. 11 (kapitola 2.4) v úseku Ľubica – Tvarožná – Hradisko - Levoča
- 2) Nadregionálny turistický koridor Poľsko - Spišská Stará Ves – Kežmarok – Levoča – Spišská Nová Ves v úseku Ľubica – Ruskinovce – sedlo Dvorce – Levoča, ktorý je obslužený navrhovanou cestou I. triedy (kapitola 2.4).
- 3) Vedľajšia dopravná rozvojová os sever – juh v trase Poľsko - Spišská Stará Ves – Kežmarok – Levoča – Spišská Nová Ves - Maďarsko v úseku Ľubica – Ruskinovce – sedlo Dvorce – Levoča (kapitola 4.1.3) s navrhovanou cestou I. triedy; v uvedenom úseku v kategórii minimálne C 9,5/60 a vylúčením TIR (kapitola 4.1.4).

Mesto Levoča má platný **Územný plán mesta Levoča**, ktorý bol schválený v roku 2005. Riešené územie územného plánu mesta nezahŕňa územia administratívne pridelené mestu po zrušení vojenského obvodu v roku 2011 a teda ani katastrálne územie Dvorce.

Územnoplánovacie podklady pre katastrálne územie Dvorce alebo jeho časť obstarané mestom Levoča či inými subjektami nie sú známe.

V schválenom **zadaní Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja** sú definované nasledovné požiadavky na riešenie:

- 1) Definovať funkčné využitie bývalého vojenského obvodu a jeho nadväznosti na širšie územie (kapitola D.3).
- 2) Urbanistické štúdie na územia bývalého vojenského obvodu a územnú prognózu GDI PK zapracovať do ÚPN PSK v rozsahu odsúhlasenom zastupiteľstvom PSK (kapitola D.6).
- 3) V bývalom vojenskom obvode stanoviť funkčné využitie územia pri možnom zohľadnení pôvodného využitia územia (kapitola D.9 Okres Levoča).
- 4) Zadefinovať pre územie bývalého vojenského obvodu jasnejšie vyjadrený regulatív charakterizujúci možnosť ďalšieho využívania tohto územia (kapitola D.9, Komplexne)
- 5) pri návrhu riešenia zohľadniť podnety na rozvoj výrobných, rekreačných a kúpeľných funkcií na území vojenského obvodu získané v doterajšom priebehu obstarávania ÚPN PSK (kapitola I.1)

C. ROZBOR A HODNOTENIE PODMIENOK ROZVOJA ÚZEMIA

C.1 CHARAKTERISTIKA A DEJINY ÚZEMIA

Reliéf širšie dotknutého územia Levočských vrchov patrí medzi silne členité pahorkatiny, vrchoviny, až veľmi silne členité nižšie hornatiny.

Na dotknutom území sa nachádza chránené vtáčie územie Levočské vrchy a rozsiahle zdroje geotermálnej vody Levočskej panvy. Patrí do chladnej klimatických oblasti a mierne chladného a veľmi vlhkého klimatického okrsku.

Katastrálne územie Dvorce s riešenými územiami pre rodinné chaty a gazdovský dvor sa rozprestiera na južných až juhovýchodných svahoch Krížového vrchu v západnej časti správneho územia Mesta Levoča v kontakte s katastrálnymi územiami Ruskinovce, Hradisko a Levoča.

Riešené územie gazdovského dvora je na východnej strane hrebeňa medzi sedlom Dvorce (870 m n.m.) a Krížovým vrchom (1080 m n.m. BpV) a nachádza sa vo výškach 880 až 900 m n.m.

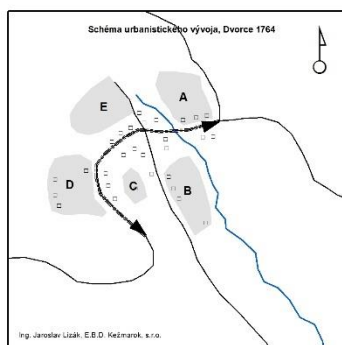
Riešené územie rodinných chát sa nachádza v pramennej oblasti na závere hlbokej strže vytvorenej Vápenistým potokom východne od kóty Veterník (863 m n.m.). Územie sa nachádza vo výškach 820 až 870 m n.m. na svahoch orientovaných východným a južným smerom v priestoroch kde sa nachádzalo historické osídlenie Dvoriec.

Dedina je písomne doložená z roku 1317, ako majer Mesta Levoča. V roku 1809 je uvádzaných 286 kresťanov (182 katolíkov a 104 evanjelikov). V roku 1828 mala 50 domov a 372 obyvateľov. Z hľadiska polohy to bola koncová obec dopravne sprístupnená odbočkou z cesty II/533 Levoča – Kežmarok. V čase vysídlenia mala obec podľa dostupných zdrojov 68 domov s asi 650-timi obyvateľmi.

Vývoj zástavby dediny je zachytený na vojenských mapách z Uhorského obdobia slovenských dejín.

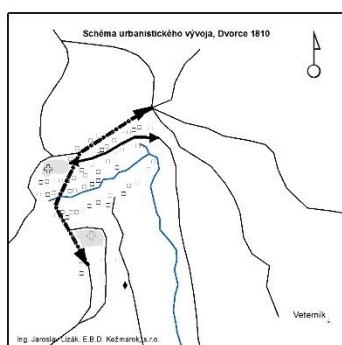
Ak vychádzame z obsahu názvu dediny a najstaršej vojenskej mapy z rokov 1764 až 1787 (I. vojenské mapovanie) môžeme predpokladať,

že koncom osemnásteho storočia sa v lokalite nachádzalo päť dvorcov A, B, C, D, E a medzi nimi aspoň 16 samostatne stojacich objektov, pričom celkovo je možné identifikovať 28 objektov (Schéma urbanistického vývoja, Dvorce 1764). Určenie charakteru a typu zástavby prekračuje možnosti tejto urbanistickej štúdie. Dedina bola dopravne napojená tromi cestami, ktoré považujeme za dôležité komunikačné ťahy. Z juhu od Levoče dolinou Vápenistého potoka, z

východu hrebeňovou cestou z Levoče cez kótu Veterník na Krížový vrch a zo západu od Ruskinoviec. Zástavba začínala od hrebeňovej cesty a rozvíjala sa pozdĺž cesty na Ruskinovce a cesty dolinou Vápenistého potoka. Bola teda rozmiestnená na celú šírku povodia s presahom na jeho západnej strane (dvorec D). Hlavnou rozvojovou líniou dediny je súbežne s vrstevnicami vedená cesta na Ruskinovce, ktorá bola pri prechode údolím obojstranne obstavaná.

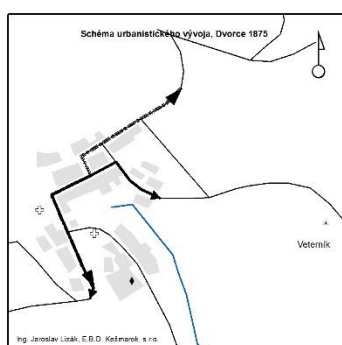
Podľa mapy z II. vojenského mapovania (1810 až 1869) sa do polovice devätnásteho

storočia v dedine rozšíril počet objektov na 62 a dvorce už nie sú zaznamenané. Identifikovať je možné dve oplostené asi sakrálne stavby, prípadne cintorín nachádzajúce sa na plochách dvorcov B, C a D z predchádzajúceho mapovania. Územie dvorca A je nezastavané. Priebeh hlavnej rozvojovej línie dediny sa presunul do novej polohy kolmejšie na vrstevnice (Schéma urbanistického vývoja, Dvorce 1810). Pôvodné prístupové cesty boli doplnené dvomi komunikačnými ťahmi, ktorými sa pripájala nová rozvojová

línia dediny na Levoču a Ruskinovce.

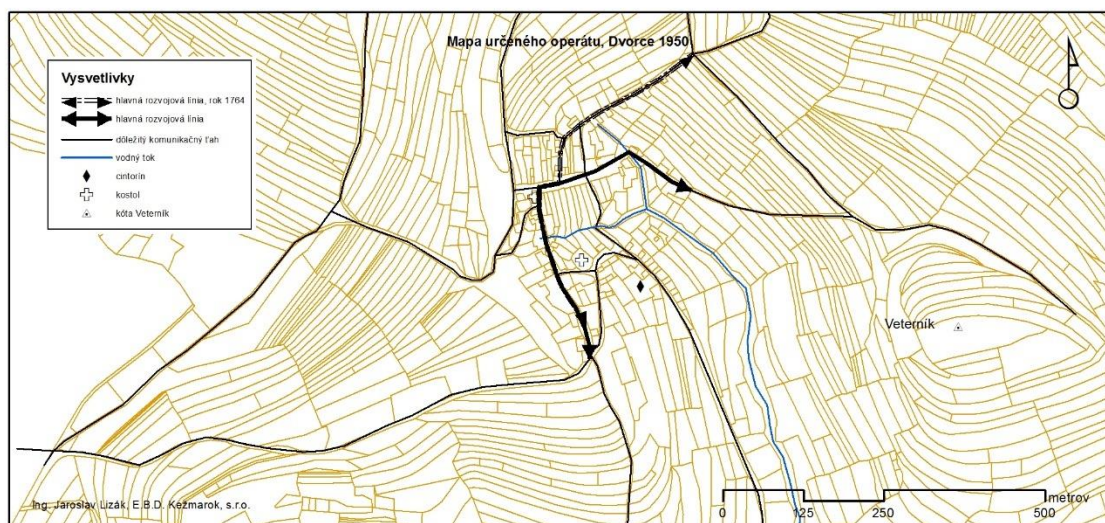
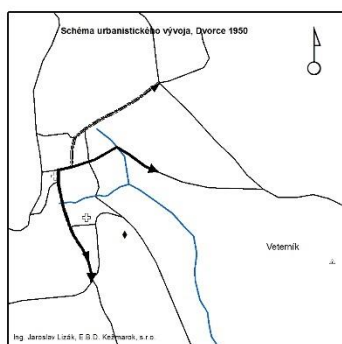
Koniec devätnásteho storočia podľa mapy z III. vojenského mapovania (1875 až 1884

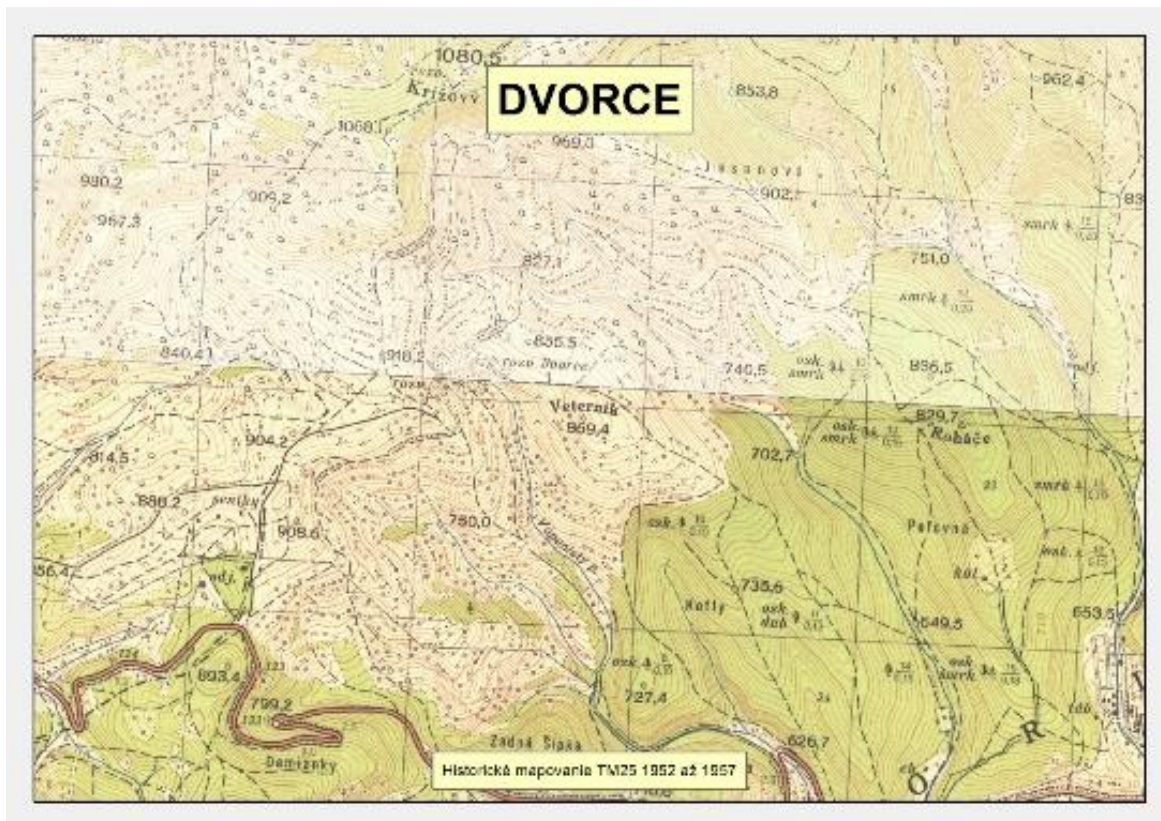
reamb. 1920 až 1934) priniesol blokovoú zástavbu. Viditeľné sú tiež dva kostoly a cintorín (Schéma urbanistického vývoja, Dvorce 1875). Hlavná rozvojová línia dediny sa v južnej časti vrátila do polohy z roku 1764 a v severnej časti sa rozvíjala pozdĺž ľavého brehu Vápenistého potoka. Táto časť rozvojovej línie je dopravne sprístupnená novou cestou do Levoče cez hrebeňovú komunikáciu a východne od kóty Veterník. Prístupové komunikácie do Levoče a Ruskinoviec, doplnené v II. vojenskom mapovaní, sú

vypustené a stanoviť počet objektov použité mapovanie neumožňuje.

V polovici dvadsiateho storočia tesne pred vyst'ahovaním obyvateľov sa Dvorce stabilizovali v rozsahu a forme z konca 19. storočia (Schéma urbanistického vývoja, Dvorce 1950 a Mapa určeného operátu, Dvorce 1950). Južná časť dediny bola napojená na Levoču a Ruskinovce prístupovými cestami v polohách z roku 1764 a severná časť komunikáciou cez kótu Veterník doplnenou v III. mapovaní.

V roku 1953 boli obyvatelia Dvoriec v niekoľkých vlnách vyst'ahovaný a budovy strhnuté. Dedina ostala v rozvalinách (Historické mapovanie TM25 1952 až 1957).

Zriadený Vojenský obvod Javorina s vojenským výcvikovým priestorom bol určený pre:

- ☞ výcvik vojsk v poľných podmienkach na vykonávanie bojových strelieb, taktických cvičení s bojovou strelbou jednotiek PVO OS SR vyzbrojených PLRK-S-10M, S-2M, IGLA a 30 mm PLdvK,
- ☞ vykonávanie výcviku a strelieb z tankových, pechotných a ručných zbraní všetkého druhu,
- ☞ vykonávanie výskumných a overovacích skúšok a
- ☞ výcvik poslucháčov Vojenskej akadémie Liptovský Mikuláš.

Na zabezpečenie vojenského výcviku boli vybudované rozsiahle areály v Dvorciach, Ľubických Kúpeľoch a Ruskinovciach pre strelnice (protiletadlová, tanková a pechotná), tankodromy, garážový dvor so skladmi pohonných hmôt, muničný sklad s nevyhnutnou dopravnou a technickou infraštruktúrou. V neskoršom období boli vybudované ďalšie zariadenia pre umiestnenie sovietskych vojsk, vrátane bytov pre rodinných príslušníkov vojakov. Katastrálneho územia Dvorce sa dotkla najmä protiletadlová strelnica a zariadenia pre umiestnenie sovietskych vojsk.

Vojenský obvod Javorina zrušila vláda Slovenskej republiky nariadením vlády Slovenskej republiky č. 455/2010 z 1. decembra 2010 s účinnosťou od 1. januára 2011 a územie administratívne rozdelila medzi štyri okresy: Kežmarok, Levoča, Sabinov a Stará Ľubovňa.

Na rozdelenom území je 26 katastrálnych území v 19 obciach, z ktorých majú 2 štatút mestá, pričom 1 je okresné. Súčasťou sú katastre štyroch obcí (Dvorce, Blažov, Ľubické Kúpele, Ruskinovce), ktorých obyvatelia boli vystáňovaní pri vzniku vojenského obvodu a pri jeho zániku neboli obnovené.

V okrese Levoča sú to územia pre mesto Levoča (katastrálne územia Levoča, Závada, Dvorce) a obce Nižné Repaše, Torysky a Vyšné Repaše.

V okrese Kežmarok územia pre obce Holumnica, Hradisko, Ihľany (katastrálne územia Majerka a Stotince), Jurské, Ľubica (katastrálne územia Ľubica a Ľubické kúpele) a Tvarožná (katastrálne územia Tvarožná, Ruskinovce).

V súčasnosti sú vojenské zariadenia a areály vojskom prakticky nevyužívané; niektoré však ešte strážené a časť predaná súkromným majiteľom. Prevádzka strelníc spôsobila kontamináciu rozsiahlej časti riešeného územia vybuchnutou aj nevybuchnutou muníciou.

Na zastavanom území vystáňovanej obce Dvorce, ktoré je súčasťou riešeného územia rodinných chát, je v súčasnosti rumovisko po strhnutých rodinných domoch a hospodárskych objektoch prekryté náletovou zeleňou a ruderálnou vegetáciou. Pôda a stromy môžu byť znehodnotenú použitou aj neexplodovanou muníciou.

C.2 DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ

Po vzniku vojenského obvodu v roku 1953 boli z územia vystáňovaní obyvatelia zo štyroch samostatných obcí, v ktorých bolo podľa dostupných údajov 3.268 obyvateľov (tab. č. 1). Počas existencie vojenského obvodu neboli na jeho území prihlásení na trvalý pobyt žiadny obyvatelia.

Od zrušenia vojenského obvodu do doby spracovania tejto štúdie nie je na riešenom území Dvoriec prihlásený žiadny obyvateľ s trvalým pobytom.

Počet obyvateľov miest a obcí, ktorých časti území boli súčasťou vojenského obvodu, je uvedený v tabuľke č. 2.

Počet obyvateľov sídiel vystáňovaných v roku 1953 z vojenského obvodu

Tabuľka č. 1

Číslo	Názov vystáňovanej obce	Počet obyvateľov					
		prítomných v rokoch			trvalo bývajúcich v rokoch		
		1880	1910	1953	1991	2011	2016
1	Dvorce	324	368	650	0	0	0
2	Blažov	1160	1061	996	0	0	0
3	Ľubické Kúpele	771*	682*	822	0	0	0
4	Ruskinovce	614	588	800	0	0	0
Spolu vojenský obvod		2869	2699	3268	0	0	0

*Predpoklad ¼ Ľubice (Ľubické Kúpele boli do roku 1949 súčasťou Ľubice)

Zdroj: Historicko-demografický lexikón obcí SR, Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012

Počet obyvateľov miest a obcí okresov Levoča a Kežmarok dotknutých vojenským obvodom

Tabuľka č. 2

Číslo	Názov mesta/obce	Počet obyvateľov				Index 2011/1991
		prítomných v rokoch		trvalo bývajúcich v rokoch		
		1880	1910	1991	2011	
Okres Kežmarok						
5	Holumnica	765	1265	694	872	1,26 rast
6	Hradisko	164	997	110	101	1,09 pokles
7	Ihľany	680	611	1075	1432	1,33 rast
8	Jurské	306	309	543	1027	1,89 rast
9	Ľubica	3084	2728	3285	4288	1,31 rast
10	Tvarožná	666	637	532	679	1,28 rast
Okres Levoča						
11	Levoča	6945	7821	12678	14830	1,17 rast
12	Nižné Repaše	702	533	273	189	1,44 pokles
13	Torysky	1304	886	470	354	1,33 pokles
14	Vyšné Repaše	591	398	160	107	1,50 pokles

Zdroj: Historicko-demografický lexikón obcí SR, Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012 (administratívna štruktúra obcí v roku 2011, t.j. vrátane vystáňovaných obcí)

Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky, Štatistický úrad Slovenskej republiky, 1992

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012

Počet obyvateľov v rokoch 1880 až 2011 klesol v Hradisku, Nižných Repašoch, Toryskách a Vyšných Repašoch.

Zvýšil sa v meste Levoča a ostatných obciach, pričom najdynamickejší nárast počtu obyvateľov po roku 1991 zaznamenali v Jurskom. Nárast počtu obyvateľov priniesol so sebou výraznú zmenu pomerov v národnostnom zložení obyvateľstva a zmeny dedín na rómsy s prevažne cigánskym obyvateľstvom.

Počas prevádzky vojenského výcvikového priestoru boli ním pracovné miesta tvorené výcvikom armády, výstavbou pre potreby armády a lesným a poľným hospodárstvom.

Počet pracovných miest v Československej ľudovej armáde a vo Vojenských stavbách Kežmarok nie je známy. Vojenské lesy a majetky, národný podnik Kežmarok mali pri

zabezpečovaní pôdneho hospodárstva asi 1.000 stálych pracovných miest a do 500 sezónnych pracovných miest v I. sektore hospodárstva, čo predstavovalo 31,7 trvalých pracovných miest na tisíc hektárov a 15,75 sezónnych pracovných miest na tisíc hektárov lesa.

V súčasnosti pracovné pomery na dobu neurčitú je možné predpokladať u riadiacich pracovníkov organizácií poľného a lesného hospodárstva všetkých úrovní a výkon práce v lese formou dodávateľských zmlúv (živnostníci, s.r.o., ...).

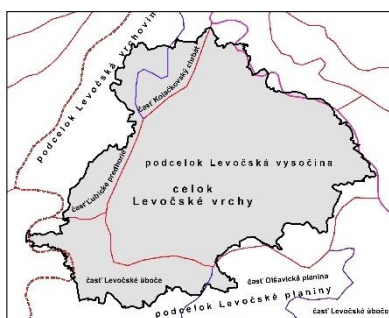
Katastrálne územie Dvorce o rozlohe 723,73 ha má 480 ha lesa a 168 ha poľnohospodárskej pôdy (13,5 ha orná pôda; 154,5 ha trvalé trávne porasty) čo vytvára podmienky pre 15 stálych zamestnancov a 7 sezónnych pracovníkov.

C.3 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Geologický podklad a pôdotvorný substrát; geologickú stavbu dotknutého územia tvoria flyšové komplexy pozostávajúce z vnútrokarpatského paleogénu. Dominantný je paleogén podtatranskej skupiny a oligocén reprezentovaný bielopotockým súvrstvom (pieskovce, menej ílovce). Podľa geochemického členenia typov hornín ide o ílovce. Kvartérny pokryv riešeného územia je na rozhraní dvoch typov sedimentov. Rodinné chaty sú na ostatných bližšie geneticky nerozlíšených sedimentoch (nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín) a gazdovský dvor na deluviálnych sedimentoch vcelku (hlinité, hlinito-piesčité, hlinito-kamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny).

Z pohľadu inžinierskogeologickej rajonizácie patrí dotknuté územie do rajónu pieskovcovo-zlepencových hornín predkvartérnych sedimentov.

Geomorfológia; z hľadiska geomorfologického členenia (Mazúr E., Lukniš M., 1986) patrí širšie dotknuté územie ku Karpatom, provincii Západné Karpaty, subprovincii Vonkajšie

Západné Karpaty a Podhôr'no-magurskej oblasti. V Podhôr'no-magurskej oblasti sa nachádza v geomorfologickom celku Levočské vrchy. Severovýchod územia leží v podcelku Levočská Vysočina. Juh je v podcelku Levočské planiny a jeho časti Levočské úboče.

Z hľadiska typu reliéfu patrí širšie dotknuté územie medzi silne členité pahorkatiny, vrchoviny, až veľmi silne členité nižšie hornatiny.

Podľa typu eróznodenuďačného reliéfu leží dotknuté územie na rozhraní planačnorázochového reliéfu a vrchovinového reliéfu vrasovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúry.

Riešené územie je súčasťou geomorfologickej časti Levočské úboče s reliéfom patriacim medzi veľmi silne členité nižšie hornatiny a vrchovinového eróznodenuďačného reliéfu.

Pôdne pomery; pôdnym typom na širšie dotknutom území sú kambizeme. V dotknutom území sú členené na kambizeme modálne kyslé a kambizeme podzolové. Riešené územie je na kambizemiach modálnych kyslých, sprievodne kultizeme a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín.

Pôda je vlhká, podľa zrnitosti piesčito-hlinitá, so strednou retenčnou schopnosťou a priepustnosťou.

Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. až 4. kvalitatívnej skupiny sa v riešenom území nenachádza.

Hydrogeologické pomery; paleogénne sedimenty pieskovcového bielopotockého súvrstvia sa vzhľadom na svoje litologické zloženie vyznačujú najmä puklinovou priepustnosťou. Je viazaná na pukliny vzniknuté endogénnymi i exogénnymi silami. Prevažná časť prameňov je viazaná na pukliny vzniknuté pôsobením exogénnych síl, v dôsledku ktorých vznikli hrubé sutinové pokryvy s dobrými filtračnými vlastnosťami. Za najvýznamnejší zdroj vytvárania podzemnej vody v Levočských vrchoch považujeme infiltráciu atmosférických zrážok alebo infiltráciu povrchových vôd do horninového prostredia. Hladina podzemnej vody je voľná.

Dotknuté územie podľa hydrogeologickej rajonizácie patrí do rajónu P 119 Paleogén Levočských vrchov, čiastkového rajónu HD 20 (Šuba et al., 1984). Rajón je hlavnou európskou rozvodnicou rozdelený na dva subrajóny, a to: subrajón pieskovcového súvrstvia severozápadnej časti Levočských vrchov a subrajón pieskovcového súvrstvia juhovýchodnej časti Levočských vrchov.

Riešené územie patrí do subrajónu pieskovcového súvrstvia juhovýchodnej časti Levočských vrchov.

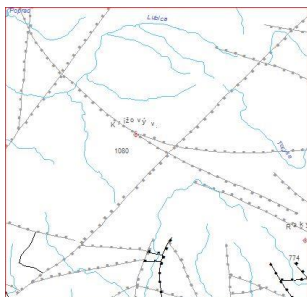
Povrchové a podzemné vody; Levočské vrchy ležia na hlavnom európskom rozvodí. Rozvodnica prechádza z priestoru Vrbovskej pahorkatiny pri Jánovciach vstupuje do Levočských vrchov. Cez Krížový vrch a Škapovú pokračuje úpäťm pohoria do Spišsko-šarišského medzihoria. Hlavné európske rozvodie delí pohorie v smere juhozápad - severovýchod na južnú a severnú časť. Južnú odvodňuje Torysa s prítokmi a Hornád s Levočským potokom do Čierneho mora, severnú Poprad do Baltského mora. Baltické úmorie je odvodňované riečkou Ľubica, Kolačkovským potokom a Jakubienským potokom ústiacimi do rieky Poprad.

Riešené územie je odvodňované Vápenistým potokom, ktorý je pravostranným prítokom Levočského potoka, a leží priamo na troch prameňoch potoka.

Priemerný ročný špecifický odtok za roky 1931 až 1980 dosahuje $10-15 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ a maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou výskytu raz za 100 rokov bol $1,7-1,8 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. Kulminačné prietoky pripadajú na február, marec a júl. Režim odtoku je snehovo-dažďový, oblasť stredohorská, akumulácia v XI. až II. mesiaci, vysoká vodnatosť v III. až V. mesiaci, najvyššie prietoky v apríli a najnižšie v I.-II. a IX.-X. mesiaci. Koeficient odtoku (odtok/výpar) je pre povodie Hornádu 0,3 a Popradu 0,41.

V dotknutom území sa nenachádzajú významnejšie zdroje obyčajných podzemných vôd ani minerálnych vôd. Minerálne pramene vnútrokarpatského paleogénu sú pomerne malej až nepatrnej výdatnosti. Prietočnosť a hydrogeologická produktivita je nízka.

Svahové poruchy, zosuvy, zlomy, staré banské diela; svahové poruchy, zosuvy a staré banské diela v doline Vápenistého potoka nie sú evidované.

V súvislosti so seizmickou aktivitou na Slovensku a vo vzťahu k tektonike patrí riešené územie do ohniskovej oblasti a seizmicky aktívnej zóny severného Spiša (Madarás et al. (2008); Madarás a Fojtíková (2009)). Z hľadiska neotektonickej stavby patrí širšie dotknuté územie k pozitívnym jednotkám (pohoriam) Západných Karpát so stredným zdvihom. Evidované sú tri predpokladané zlomy.

Iné environmentálne záťaž; v dotknutom území bola počas prevádzky vojenského obvodu protiletadlová strelnica a areál pre umiestnenie sovietskych vojsk.

Na riešenom území v časti pre rodinné chaty je stavebná suť po strhnutých rodinných domoch a ostatných budovách vyst'ahovanej obce.

Špecifickým druhom environmentálnej záťaž je kontaminácia rozsiahleho územia vybuchnutou a nevybuchnutou muníciou. V rámci prípravy zrušenia vojenského obvodu bola začatá a stále prebieha pyrotechnická sanácia územia, ktorej cieľom je vyhládať, vytriediť, zhromaždiť a zničiť nevybuchnutú muníciu. Pre jej vykonanie bolo územie vojenského obvodu rozdelené do troch sektorov s vysokým, stredným a malým predpokladom nevybuchnutej munície.

Klimatické pomery; z hľadiska klimatických podmienok územie Levočských vrchov spadá do chladnej až studenej oblasti.

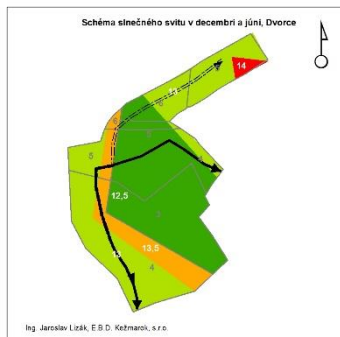
Z hľadiska ročného chodu zrážok v území vojenského obvodu maximum zrážok pripadá na mesiace jún a júl, minimum zrážok spravidla na mesiace február a marec.

Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v časovom období rokov 1961 – 1990 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa v dotknutom území pohybuje v intervale od 80 do 100 dní. Obdobie s trvalým snežením sa začína v druhej až tretej dekáde novembra a končí v druhej až tretej dekáde marca.

Riešené územie možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do chladnej oblasti reprezentovanej mierne chladným a veľmi vlhkým okrskom C1 (klimatické znaky – priemerná júlová teplota 12 °C až 16 °C). Priemerná teplota vzduchu v januári je -5 °C až -6 °C. Veľká premenlivosť zrážok v priebehu roka je typickým znakom tohoto územia. Priemerný ročný úhrn zrážok je 800 až 900 mm. Absolútne mesačné maximum zrážok 300 až 350 mm (priemer za roky 1951 – 2000). So snehovou pokrývkou je priemerne 100 až 120 dní (priemer za roky 1961 – 1990). Územie patrí medzi mierne inverzné polohy.

V dotknutom území je priemerne ročne počet 70 až 300 dní s hmlou a riešené územie patrí do oblasti horských advektívnych hmiel.

Z hľadiska klimaticko-geografických typov možno riešené územie zaradiť k typu horskej klímy a subtypu veľmi studenej horskej klímy. Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy v rámci časového obdobia rokov 1961 – 1990 sa pohybovala od 5 °C do 7 °C.

Nad dotknutým územím slnko v júni vychádza 4:30 SEČ a zapadá 20:45; nad horizontom je 16,25 hod. V decembri slnko vychádza 7:30 SEČ a zapadá 15:40, nad horizontom je 8,25 hod.

V riešenom území rodinných chát je v závislosti na umiestnení objektu slnko v júni nad horizontom 12,5 až 14 hodín a v decembri 3 až 6 hodín. Hlavná rozvojová línia zástavby Dvoriec z roku 1764 vytvára lepšie predpoklady pre využitie slnečného svitu ako rozvojová línia z roku 1950.

Súčasná krajinná štruktúra; z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry katastrálneho územia Dvorce ide najmä o lesnú krajinu s výrazným podielom krajinných prvkov s veľkou ekostabilizačnou hodnotou. Na území majú dominantné zastúpenie lesné pôdy s celkovou výmerou 480,3 ha, čo predstavuje 66,4 % podiel. Z geobotanického hľadiska sú prezentované rastlinným spoločenstvom smrekových lesov.

Lúčno-pasienková časť krajiny je tvorená trvalé trávnyimi porastami ktoré zaberajú zhruba 21,4% (prevažne lúky a pasienky) a ornou pôdou 1,9 %. Zastavané územia, vinice, záhrady, ovocné sady ani vodné plochy sa v území nevyskytujú. Ostatné plochy zaberajú 10,3 %, čo predstavuje najmä špecifické zariadenia pre výcvik armády.

Riešené územie je tvorené lúkami, krovínami, ovocnými stromami, brehovými porastami vodného toku, náletovými drevinami a poľnými cestami.

Národná sústava chránených území ochrany prírody; v širšom dotknutom území sa nenachádzajú chránené stromy a veľkoplošné ani maloplošné chránené územia ochrany prírody.

Západoeurópska sústava chránených území ochrany prírody Natura 2000; dotknuté a riešené územie je súčasťou chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy (SKCHVU051), ktoré s účinnosťou od 1. januára 2013 vyhlásila vláda Slovenskej republiky vyhláškou č. 434/2012. Účelom chráneného územia je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, d'atľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla krikľavého, orla skalného, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetra

hlucháňa, tetra holniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územia európskeho významu sa v dotknutom území nenachádzajú.

Územný systém ekologickej stability; v Levočských vrchoch sa nachádzajú resp. sem plošne zasahujú 2 nadregionálne biocentrá (Ihla a Tichý Potok) a 2 regionálne biocentrá (Ostrá hora a Levočské vrchy), pričom sú prepojené medzi sebou navzájom aj s inými biocentrami nachádzajúcimi sa mimo takto vymedzené územie prostredníctvom siete 3 nadregionálnych biokoridorov a 4 regionálnych biokoridorov.

Riešené územie nie je súčasťou uvedených prvkov územného systému ekologickej stability.

Územia chránené podľa medzinárodných dohôd sa v riešenom území nenachádzajú.

Chránené územia ochrany vôd; na území Levočských vrchov sú vymedzené pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa v Levočskej doline (zdroje Peklisko a Smrdiace mláky), ochranné pásma vodných zdrojov nad obcou Lomnička a v povodí Jakubianky nad obcou Jakubany.

Riešené územie nie je súčasťou žiadnych chránených území ochrany vôd.

C.4 KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY, ARCHEOLOGICKÉ A PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKA

Svetové dedičstvo predstavuje jedinečnú hodnotu, ktorá presahuje národné hranice a je dôležitá pre súčasné a budúce generácie celého ľudstva. Jeho permanentná ochrana má najvyššiu dôležitosť u medzinárodnej komunity ako celku. Do zoznamu svetového dedičstva sú v okresoch Levoča a Kežmarok zapísané: „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“ a „Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka“ (evanjelický artikulárny kostol v Kežmarku).

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri národných kultúrnych pamiatok sa nachádzajú napríklad mestské pamiatkové rezervácie Levoča, Kežmarok a Spišská Kapitula, mestské pamiatkové zóny Spišské Podhradie, Spišská Belá, Ľubica a Vrbov, vidiecke pamiatkové zóny Nižné Repaše, Torysky.

Národné kultúrne pamiatky evidované v ústrednom zozname pamiatkového fondu sa nachádzajú prakticky vo všetkých mestách a obciach, napr. Levoča 332, Kežmarok 243, Nižné Repaše 31, Sp. Belá 26, Vyšné Repaše 24, Torysky 22, Ľubica 12, Holumnica 3, Ihľany 3, Tvarožná 3. Evidované nie sú v Hradisku.

Pamiatkovo chránené hrady a zrúcaniny hradov sú v Holumnici, Kežmarku a Žehre (Spišský hrad).

Ľudové domy a usadlosti sú najmä v obciach Bijacovce, Nižné Repaše, Oľšavica, Spišské Podhradie, Torysky, Vyšné Repaše a Závada pri Levoči.

Z technických pamiatok sú v Levočských vrchoch železiarske huty zo zachovanou vysokou pecou (produkcia 560 t železa ročne) v Jakubanoch, ktorá je najstaršou z dochovaných drevouhoľných pecí na Slovensku (60. roky 18. stor.).

Z hľadiska dejín osídlenia riešeného územia je možné považovať za významné pozostatky osídlenia v Blažove, Dvorciach, Ľubických Kúpeľoch a Ruskinovciach, ktoré boli vystáňované a budovy v sídlach zbúrané v 50. rokoch 20. storočia.

Z novších pamätihodností a udalostí je možné spomenúť Pamätník pod Javorinou, kde bolo za II. svetovej vojny zostrelené lietadlo Červenej armády a lietadlo ČSA, ktoré sa zrútilo po zrážke so špionážnym balónom anglosasov v 50-tych rokoch minulého storočia.

V evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky sú evidované archeologické lokality takmer vo všetkých katastrach Levočských vrchov pochádzajúce z obdobia praveku, staršej doby kamennej, doby bronzovej po novovek. Vzhľadom na polohu riešeného územia je možné predpokladať výskyt nových archeologických objektov a nálezov aj mimo známych archeologických lokalít (Ruskinov hrad a pod.).

Na riešenom území sa nachádza rumovisko po stavebných objektoch vystáňovanej obce Dvorce.

C.5 HOSPODÁRSKE PODMIENKY

V čase prevádzky vojenského obvodu bola na riešenom území prioritou príprava vojsk pre obranu štátu zabezpečovaná vojenským útvarom z Kežmaroku, ktorý mal niektoré zabezpečovacie útvary umiestnené priamo v riešenom území.

Lesné a poľné hospodárske využitie územia, ktoré bolo považované za doplnkovú funkciu, zabezpečovali dva rezortne národné podniky Vojenské lesy a majetky Kežmarok a Vojenské stavby Kežmarok, ktoré mali na starosti taktiež budovanie vojenských objektov, zásobovanie pitnou vodou, čistenie splaškových vôd a sústavu vojenských, lesných a poľných ciest. Vojenské lesy a majetky mali 6 lesných správ, poľnohospodársku správu, stavebnú správu, dopravno-mechanizačnú správu, vlastnú pílu s drevoskladom, kameňolom a hospodársku správu (riaditeľstvo). Podnik hospodáril na 34 tis. hektároch z čoho bolo 31 tis. vo vojenskom obvode.

V súčasnosti tvorí lesné hospodárstvo prioritnú formu hospodárskeho využitia riešeného územia. Vojenské využitie územia je minimálne a obmedzuje sa na niektoré ešte strážené areály a budovy (napr. Zaľubica, Dvorce).

Hospodárska základňa II., III. a IV. sektora sa v území, podobne ako ťažobný priemysel, nenachádza.

Vojenské lesy a majetky SR, š.p., odštepny závod Kežmarok hospodária na viac ako 20.000 ha lesného pôdneho fondu s ťažbou okolo 60.000 m³ dreva za rok.

Na ostatných lesných pozemkoch riešeného územia (okolo 26%) hospodári 27 subjektov v ktorých sú dotknuté mestá a obce, spoločenstvá majiteľov nehnuteľností a súkromné osoby, ich ročná ťažba nie je známa.

Na katastrálnom území Dvorce hospodária Vojenské lesy a majetky, š.p., Mesto Levoča a Lesné a pozemkové družstvo Dvorce.

Súčasťou lesného hospodárenia je poľovné hospodárenie, ktoré je vykonávané v poľovných revíroch Javorina a Levoča v správe Vojenských lesov a majetkov Kežmarok a Lesov Mesta Levoča. Revíry sú súčasťou poľovnej oblasti J XVIII Levočské pohorie s chovom jelenej zveri. Obsahujú taktiež poľovné lokality tetrova-hlucháňa (T21) a tetrova-holniaka (H16). Samostatné zvernice ani bažantnice neboli zistené.

Loví sa najmä karpatská jelenia zver, srnčia zver a diviacia zver. Výnimočne zajac poľný, kačica divá, jariabok poľný, sluka lesná, sojka, jazvec lesný, kuna, líška a vlk. V pohorí sa vyskytuje taktiež rys ostrovid, vydra riečna, krkavec čierny, vrana túlava, havran poľný a straka čierna.

Rybné hospodárstvo nie je rozvinuté.

Z hľadiska priemyslu cestovného ruchu je v Levočských vrchoch zaznamenaný poľovnícky turizmus (poplatkový odstrel) so sieťou loveckých chát a poľovníckych zariadení hospodáriacich subjektov, chatová osada Fedorkin jarok v Levočskej doline a lyžiarske strediská v Levočskej Doline a Závade.

Postupne sa, vzhľadom na Levočské vrchy ako celok nekoordinovane, rozvíja taktiež značená sieť turistických a cykloturistických chodníkov.

C.6 DOPRAVNÁ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravná infraštruktúra; širšie dotknuté územie je napojené na celoštátnu cestnú sieť z Ľubice do Zaľubice cestou III/53619 a z Levoče do Levočskej doliny cestou III/5333. Je to bývalá cesta II/533 Levoča - Ľubica, ktorá bola vytvorením vojenského obvodu prerušená. Napojenie na cestu I. triedy I/18 a diaľnicu D 1 (E 50) je v meste Levoča.

Cestnú sieť dotknutého územia tvorí relatívne hustá sieť spevnených a nespevnených lesných ciest ako aj účelovo upravených plôch a komunikácií vojenských výcvikových areálov. Medzi prejazdné je možné zaradiť komunikáciu v úseku Zaľubica - Ruskinovce - Levočská dolina.

Riešené územie je prístupné po existujúcich lesných cestách.

V širšom dotknutom území sa železničná doprava nenachádza. Letecká doprava sa v riešenom území nenachádza. Najbližšie je medzinárodné verejné letisko Poprad-Tatry. Heliporty sú vybudované v areáli sovietskych vojsk v Dvorciach a Zaľubici.

Technická infraštruktúra; nachádza sa najmä v časti vojenského obvodu dnes patriacej do kežmarského okresu. Pri Ľubici prechádza elektrické vzdušné VN vedenie 2x 110 kV č. 6411. Obce sú zásobované zo vzdušných 22 kV el. vedení z transformovne Kežmarok. Tieto rozvody zásobujú elektrickou energiou aj vojenské areály na území okresu. Strednotlakovým plynovodom je zásobovaný areál kasárni v Zaľubici. Ostatné územie nebolo plynofikované. Pre účely vojsk slúžili v Zaľubici tri vodojemy a rozvody vody. V bývalých kasárňach je vybudovaná kanalizácia s ČOV.

V okrese Levoča sa na zásobovanie obyvateľov Levoče a Levočskej Doliny využívajú vodné zdroje pitnej vody v Levočských vrchoch (zdroje Peklisko a Smrdiace mláky).

Zásobovanie elektrickou energiou je prostredníctvom 22 kV vn vedení č. 272, 419 a 420. V dotknutom území je napojený areál vybudovaný pre sovietsku armádu a poľovnícka chata Vojenských lesov a majetkov.

Plynovody, kanalizácia ani čistiarne odpadových vôd sa v širšom dotknutom území nenachádzajú.

Riešené územie nie je napojené na technickú infraštruktúru.

C.7 SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PODMIENOK A LIMITOV ROZVOJA ÚZEMIA

V sumáre sú základnými limitujúcimi podmienkami:

- záujmy ochrany prírody,
- minimálne narušenie krajinného obrazu,
- ochrana lesov s ich ochrannými pásmami,
- geomorfológia a geologické podmienky,
- pyrotechnická bezpečnosť,
- vybudovaná cestná sieť a pokrytie územia inžinierskymi sieťami, respektíve ich dobudovanie v potrebnom minimálnom rozsahu,
- kapacita vodných zdrojov v riešenom území,
- doba priameho slnečného svitu.

Celkové požiadavky na funkčné využitie územia je možné definovať ako:

- ❖ Čiastočné osídlenie územia vyst'ahovanej obce vo vzťahu najmä k miestnym ekonomickým a pracovným aktivitám.
- ❖ Uspokojenie požiadaviek pre krátkodobú ako aj prímestskú rekreáciu vyst'ahovaných obyvateľov a ich potomkov.
- ❖ Dobudovanie cyklotrás a turistických chodníkov, nielen miestnych, ale aj prepájajúcich okolité priestory cez riešené územie.
- ❖ Dobudovanie a zfunkčnenie dopravnej štruktúry.
- ❖ Zachovanie lesohospodárskej a poľnohospodárskej činnosti.
- ❖ Zabezpečenie prvovýroby v riešenom území.

D. NÁVRH RIEŠENIA URBANISTICKEJ ŠTÚDIE

D.1 ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA RIEŠENIA

Čiastočné osídlenie územia vyst'ahovanej obce a uspokojenie požiadaviek pre krátkodobú ako aj prímestskú rekreáciu vyst'ahovaných obyvateľov a ich potomkov urbanistická štúdia rieši rekreačným územím so sústredenou zástavbou rodinných rekreačných chát a primeranou občianskou vybavenosťou v pramennej oblasti Vápenistého potoka na území pôvodnej obce, ktoré bolo zastavané minimálne od roku 1764.

Pre podporu zachovania poľnohospodárskej a lesohospodárskej činnosti pôvodného obyvateľstva je vytvorené výrobné územie pre samostatný gazdovský dvor.

S obytným územím urbanistická štúdia neuvažuje.

Rekreačné a výrobné územia sú dopravne sprístupnené navrhovanou obslužnou komunikáciou napojenou v sedle Dvorce na navrhovanú cestu I. triedy vedľajšej dopravnej rozvojovej osi Prešovského samosprávneho kraja sever – juh v trase Poľsko - Spišská Stará Ves – Kežmarok – Levoča – Spišská Nová Ves - Maďarsko v úseku Lúbrica – Ruskinovce – sedlo Dvorce – Levoča.

Rozsah a kapacity rekreačného a výrobného územia sú navrhnuté tak, aby jednotliví ani ako celok neohrozovali kvalitu a rozsah lesného hospodárstva, ktoré sa považuje za nosné hospodárske odvetvie na území Levočských vrchov, vrátane katastrálneho územia Dvorce.

Priestorové usporiadanie rodinných rekreačných chát je spracované v dvoch variantoch založených na historických hlavných rozvojových líniách Dvoriec^{C.1}.

D.2 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA

D.2.1 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie v Dvorciach je založený na vzťahu k rodnému gruntu, kvalite životného prostredia, spoločenských funkciách lesa a poľovníckom hospodárení.

Navrhované rekreačné územie pozostáva zo skupiny rodinných rekreačných chát a občianskej vybavenosti umiestnených na zastavanom území pôvodnej obce nasledovne:

Variant 1

Na hlavnej rozvojovej línii z roku 1950 je navrhnutých 48 samostatne stojacich rodinných rekreačných chát (výkres č. 4, variant 1, mierka 1 : 2 000).

Návrh v plnej miere rešpektuje parceláciu riešeného územia z obdobia vzniku vojenského obvodu. Veľkosť pozemku chaty zahŕňa všetky pozemky patriace k pôvodnému rodinnému domu, vrátane hospodárskych objektov, podľa zachovanej mapy určeného operátu z čias vyst'ahovania obyvateľov.

Plocha pôvodného cintorína, podobne ako plochy pre sklad náradia, prístrešok a kresťanský kríž s priestorom pre pravidelné stretnutia rodákov, vybudovaných po zrušení vojenského obvodu, zostávajú zachované ako plochy občianskej vybavenosti. Dopravná

prístupnosť jednotlivých rodinných chát je navrhovaná podľa dopravného riešenia pôvodnej obce.

Variant 2

Na hlavnej rozvojovej línii z roku 1764 je navrhnutých 51 samostatne stojacich rodinných rekreačných chát usporiadaných do uličnej zástavby s námestím, verejnou zeleňou a plochou pre družstevný dom lesného a pozemkového družstva (výkres č. 4, variant 2, mierka 1 : 2 000). Verejná zeleň je okrem námestia navrhnutá v ďalších 6 lokalitách rozdeľujúcich uličnú zástavbu rekreačných chát, ktoré umožňujú prechod do extravilánu. Súčasťou verejnej zelene sú plochy zachovaných pôvodných ovocných stromov.

Plochy pre sklad náradia, prístrešok a kresťanský kríž, vybudované po zrušení vojenského obvodu, zostávajú zachované ako plochy občianskej vybavenosti. Pravidelné stretnutie rodákov je možné uskutočňovať na novom námestí pred družstevným domom.

Návrh si vyžaduje zmenu parcelácie riešeného územia. Veľkosť pozemkov pre rodinné rekreačné chaty sa pohybuje do 400 m².

D.2.2 POĽNOHOSPODÁRSKA A LESNÁ VÝROBA

Poľnohospodárska výroba v širšom dotknutom území bude vychádzať z klimatických a geomorfologických predpokladov krajiny a zameriavať sa napr. na pestovanie liečivých rastlín a ovocia a vhodné formy živočíšnej výroby (napr. ovčiarstvo, hovädzí dobytok, včelárstvo), ktoré nebudú ohrozovať prioritu lesného hospodárstva a budú vhodne dopĺňať priemysel cestovného ruchu.

Lesné hospodárstvo bude vychádzať z platného lesohospodárskeho plánu, ktoré môže byť doplnené o prvky podporujúce najmä medzinárodný poľovnícky turizmus, priemysel cestovného ruchu a prípadne regionálny kúpeľný areál v priestoroch po sovietskej armáde (UŠ Javorina, PSK).

Funkčná plocha gazdovského dvora pre potreby lesného a poľného hospodárenia v katastrálnom území Dvorce je navrhnutá na východne orientovanom svahu kóty 908,8 (výkres č. 1) mimo rekreačného územia s dobrým prístupom na existujúcu sieť lesných ciest. Umiestnenie, druh a kapacity jednotlivých stavieb nie sú predmetom tejto urbanistickej štúdie a budú rozpracované v samostatnej dokumentácii po ukončení procesu navracania pozemkov ich pôvodným vlastníkom ministerstvom obrany.

D.2.3 VEREJNÁ DOPRAVNÁ VYBAVENOSŤ

D.2.3.1 ŠIRŠIE DOPRAVNÉ NADVÄZNOTI

Katastrálne územie Dvorce je v sedle Dvorce na mesto Levoča a Lubicu napojené na základnú nosnú dopravnú os Levočských vrchov tvorenú navrhovanou cestou I. triedy C 9,5/60 s vylúčením TIR, ktorá je súčasťou vedľajšej dopravnej rozvojovej osi prešovského samosprávneho kraja sever – juh v trase Poľsko – Kežmarok – Levoča – Maďarsko, nadregionálneho turistického koridoru Poľsko – Kežmarok – Levoča – košický kraj (ÚPg GDI

PK) a hlavnej turistickej rozvojovej osi východného Slovenska v trase Košice - Spišská Nová Ves - Levoča – Kežmarok (UŠ Javorina).

Komunikácia bola pred vznikom vojenského obvodu súčasťou cesty II/533 Ľubica – Levoča – Spišská Nová Ves a v súčasnosti je úsek Zaľubica – sedlo Dvorce - Levočská dolina zaradený medzi lesné cesty. Navrhovaná cesta I. triedy ústi na cestu I/18 a diaľnicu D 1 v Levoči a navrhovanú preložku cesty I/67 v Huncovciach pri Kežmarku.

D.2.3.2 OBSLUŽNÉ A PRÍSTUPOVÉ KOMUNIKÁCIE

Navrhovaný rozvoj Dvoriec a s tým súvisiaca dopravná záťaž bude v úseku sedlo Dvorce – gazdovský dvor Dvorce - rodinné rekreačné chaty Dvorce vyžadovať prestavbu lesnej cesty v dĺžke 1,75 km na novú miestnu komunikáciu vo funkčnej triede C-3 v kategórii MOK 4/30 vrátane účelovej prístupovej komunikácie ku gazdovskému dvoru, prípadne formou rekonštrukcie lesnej cesty na prístupovú účelovú lesnú cestu v kategórii MOK 4/30 ako obojsmernú jednopásovú cestu s krajnicami, výhybňami a obratiskami. Z toho 100 m bude prístupová cesta ku gazdovskému dvoru.

Rozsah potreby novej výstavby a rekonštrukcie lesných ciest je zrejmý z výkresovej dokumentácie a tabuľky č. 3.

Rozsah nových prístupových a obslužných komunikácií

Tabuľka č. 3

Úsek cesty	Variant 1	Variant 2
sedlo Dvorce – riešené územie rekreačných chát	1,75 km	1,75 km
ku gazdovskému dvoru	0,10 km	0,10 km
k rekreačným chatám	1,20 km	1,10 km
Spolu cesta MOK 4/30	3,05 km	2,95 km

D.2.3.3 PARKOVACIE A ODSAVNÉ PLOCHY

Na pokrytie nárokov odhadovanej dennej návštevnosti rodinných rekreačných chát v zimnom období a pre letné stretnutia rodákov je z dôvodu svažitosti terénu navrhnuté záchytné parkovisko s kapacitou 30 (2 x 15) parkovacích miest.

V letnom období budú vozidlá návštevníkov odstavené taktiež na súkromných pozemkoch pri rekreačných chatách, na ploche občianskej vybavenosti pri družstevnom dome (variant 2) a v gazdovskom dvore.

D.2.3.4 PEŠIE KOMUNIKÁCIE A TURISTICKÉ CHODNÍKY

Rekreačné územie je prepojené zokruhovanou pešou turistickou trasou s navrhovanou rozhľadňou na Krížovom vrchu a navrhovanou nadregionálnou Slovienskou pútnickou cestou v úseku Javor – Krížový vrch (rozhľadňa) – Ruskinov hrad – Ľubica.

D.2.3.5 CYKLISTICKÁ DOPRAVA A CYKLOTURISTIKA

Riešené územie je hrebeňovou cyklotrasou 3. triedy napojené na regionálnu cyklotrasu II. triedy Levočská Dolina – sedlo Dvorce – Ľubica a európsku cyklotrasu tvorenú cyklistickou trasou Eurovelo č. 11 v úseku Ľubica – Tvarožná – Levoča.

Pre zokruhovanie je pozdĺž Vápenistého potoka z riešeného územia rekreačných rodinných chát vedená údolná cyklotrasa 3. triedy napojená na cyklotrasu 2. triedy.

D.2.4 VEREJNÁ TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

D.2.4.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Zdrojom pitnej vody pre plánovaný rozvoj budú vlastné studne. Pre rekreačné rodinné chaty je možné celkovo uvažovať s maximálnou dennou návštevnosťou 204 návštevníkov (51 chat x 4 lôžka). Priemerná potreba pitnej vody v chatách bude 20.400 l/os/d (204 lôžok x 100 l/os/d).

Pre zásobovanie požiarou vodou navrhujeme vybudovať na Vápenistom potoku na ploche asi 2.400 m² s objemom 6.000 m³ a výškou hrádze do 5,0 m nádrž, resp. sústavu nádrží na protipožiarnu vodu (výkres č. 4, variant 2).

D.2.4.2 ODKANALIZOVANIE ÚZEMIA

Splaškové vody budú zachytávané do nepriepustných domových žúmp a pravidelne vyvážané do čistiarne odpadových vôd v Levoči.

Dažďové vody z komunikácií budú odvádzané cestnými priekopami na ktorých je potrebné pred vyústením do potoka osadiť lapák splavenín pre zachytenie plávajúcich a usaditeľných látok. Dažďové vody z objektov pozemných stavieb budú likvidované na jednotlivých pozemkoch.

Dažďovú kanalizáciu navrhujeme na parkoviskách, kde je predpoklad znečistenia odtokových dažďových vôd ropnými látkami. Z toho dôvodu navrhujeme pred vyústením kanalizácie osadiť odlučovač ropných látok.

D.2.4.3 ZÁSOBOVANIE ENERGIAMI

Elektrická energia; pre navrhované rekreačné rodinné chaty sú uvažované potreby na osvetlenie, domáce spotrebiče a pretože riešená lokalita nie je plynofikovaná a ani v blízkej budúcnosti s plynifikáciou nie je uvažované, uvažuje sa s elektrickým vykurovaním so 100 %-nou účasťou navrhovaných chat a družstevného domu. Na základe horeuvedených úvah očakávané odbery budú nasledovné:

◆ rekreačné rodinné chaty 51 ks	
bez elektrického vykurovania	$P_i = 62,0 \text{ kW}$ a $P_{\text{suč}} = 48,0 \text{ kW}$
s elektrickým vykurovaním pri á 5 kW/chatu	$P_{\text{suč}} = 303,0 \text{ kW}$
◆ družstevný dom (variant 2)	$P_i = 2,6 \text{ kW}$ a $P_{\text{suč}} = 2,0 \text{ kW}$
s elektrickým vykurovaním pri 15 kW/dom	$P_{\text{suč}} = 17,0 \text{ kW}$
Spolu bez elektrického vykurovania	$P_{\text{suč}} = 50,0 \text{ kW}$
Spolu s elektrickým vykurovaním	$P_{\text{suč}} = 320,0 \text{ kW} = 0,32 \text{ MW}$

Pre zabezpečenie uvedených potrieb rekreačného územia navrhujeme vybudovať novú stožiarovú transformovňu T2 22/0,4 kV o výkone 250 kVA (pre družstevný dom a 51 chat). Upresnenie umiestnenia bude potrebné vykonať v ďalších projekčných stupňoch po získaní podrobnejších údajov.

Pre navrhovaný gazdovský dvor navrhujeme samostatnú transformovňu T1. Výkon a umiestnenie budú predmetom nasledovných stupňov projektovej dokumentácie.

K transformovňam T1 a T2 navrhujeme vybudovať spoločnú vzdušnú vn prípojku s bodom napojenia v bývalom areáli pre sovietske vojská. Dĺžka prípojky bude asi 1.250 m.

Pre zachovanie výhľadov do prírodného prostredia budú rozvody nn k jednotlivým stavebným objektom vedené káblom v zemi a vn prípojky mimo hrebeňových polôh.

Zásobovanie teplom; ako zdroje tepla navrhujeme:

- ◆ pre vykurovanie: elektrickú energiu a spaľovanie ekologického paliva – drevo a rôzne druhy palív vyrábané na báze lesného odpadu a odpadu pri spracovaní dreva,
- ◆ pre varenie a prípravu úžitkovej vody (TÚV) navrhujeme elektrickú energiu, PB plyn a tiež drevo.

Pre voľbu druhu energie budú rozhodujúce ekonomické podmienky a možnosti pôvodne vysťahovaných obyvateľov a ich potomkov.

D.2.4.4 TELEKOMUNIKÁCIE

S telefonizáciou lokality pre pevné linky urbanistická štúdia neuvažuje. Územie je zaradené do primárnej oblasti 053 Spišská Nová Ves.

D.2.4.5 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Manipulácia s odpadmi bude naviazaná na odpadové hospodárstvo mesta Levoča. Zber tuhého komunálneho odpadu bude do 110 l zberných nádob. Likvidácia bude skládkovaním na skládke Kúdelník II v Spišskej Novej Vsi. Dopravcom odpadu sú Technické služby mesta Levoča.

D.2.5 ZELEŇ

Riešené územie, podobne ako dotknuté územie je mimoriadne bohaté na zeleň tvorenú lesnými porastami, solitérnymi stromami, kríkmi, lúkami a brehovými porastami. Pre zachovanie zelene v rekreačnom území navrhujeme:

- ✓ v maximálnej možnej miere zachovať solitérnu stromovú zeleň a brehové porasty Vápenistého potoka,
- ✓ výsadbu izolačnej zelene pozdĺž hranice gazdovského dvora a parkovísk o šírke aspoň 15 m,
- ✓ výsadbu parkovej zelene na cintoríne,
- ✓ výsadbu zelene pri prameňoch vody,
- ✓ vo variante 2:
 - výsadbu parkovej zelene na námestí, pri obrátkach a štyroch plochách rozdeľujúcich súvislé rady chat a
 - zachovať dve plochy s pôvodnými ovocnými stromami.

D.4 PRIESTOROVÁ KOMPOZÍCIA ÚZEMIA A ZAČLENENIE STAVIEB DO OKOLITEJ KRAJINY

Priestorová kompozícia územia nadväzuje predovšetkým na konfiguráciu terénu a na existujúcu do oblúka komponovanú komunikáciu. Navrhovaná priestorová štruktúra rodinných rekreačných chat je pri oboch variantoch uzatváraná na pozadí lesného masívu Krížového vrchu.

Vo variante 1 vychádza zo zástavby obce z roku 1950 založenej na úzkych a relatívne dlhých parcelách s námestím orientovaným po spádnici.

Vo variante 2 vychádza z rozmiestnenia dvorcov v roku 1764 doplnenou o námestie orientované po vrstevnici. Novou priestorovou dominantou komponovanou na námestí je družstevný dom. Relatívne veľkými stavebnými pozemkami a nízkym indexom podlažných plôch sa zachováva rozvolnený bohato ozelenený charakter urbanizovaného územia.

Z dôvodov zachovania krajinného obrazu a celkového rázu prostredia musia mať rodinné rekreačné chaty a budovy občianskeho vybavenia a cestovného ruchu šikmé strechy (pultové strechy sú vylúčené) a nesmú prekračovať výšku dvoch nadzemných podlaží a obytného podkrovia. Hranice pozemkov môžu byť vymedzené vhodnou zeleňou (pevné ploty sú vylúčené).

Vhodnosť začlenenie stavieb do okolitej krajiny je žiadúce skúmať z troch stanovíšť pre diaľkové pohľady (výkresy č. 1 a 4).

D.5 ZASTAVOVACIE PODMIENKY NA UMIESTNENIE JEDNOTLIVÝCH STAVIEB

Okrem ustanovení vyhlášky o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu¹ je potrebné dodržať nasledovné podmienky na umiestnenie stavieb:

- ❖ medzi stavebné pozemky pre rekreačné chaty nemožno zaradiť pozemky:
 - s prameňmi a tokom Vápenistého potoka a prístupy k nim,
 - námestia vo variante 2,
- ❖ dodržanie odstupu min. 6 m od vodného toku a prameňov,
- ❖ obmedzenie zásahov do existujúcej rozptýlenej stromovej zelene a brehových porastov vodného toku na minimum,
- ❖ u rodinných rekreačných chat dodržať odstup priečelia budov od pozemných komunikácií 6 m,
- ❖ pri variante 2 pre rodinné rekreačné chaty:
 - maximálna výmera pozemkov 400 m²,
 - minimálny odstup medzi rekreačnými chatami 5 m,
 - rekreačná chata môže byť umiestnená na hranici pozemku,
 - intenzita využívania územia:

¹ vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z.z.

- koeficient zastavanosti 0,2 (podiel plôch zastavanými stavbami, medzi ktoré sa nezapočítavajú plochy dopravných a inžinierskych stavieb k celkovej ploche),
- koeficient podlažných plôch 0,4 (podiel súčtu podlažných plôch k ploche pozemku).

D.6 CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Riešené územie je súčasťou chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy, ktoré je výnimočné hlavne z hľadiska vysokej početnosti vzácnych druhov, ktorými sú bocian čierny, d'ateľ trojprstý, chriaštel' poľný, jariabok hôrny, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí, muchárik sivý, orol krikľavý, orol skalný, prepelica poľná, rybárik riečny, sova dlhochvostá, strakoš sivý, tesár čierny, tetov hlucháň, tetov hoľniak, včelár lesný, výr skalný a žlna sivá.

Navrhované funkčne využitie pravdepodobne nebude mať významný negatívny vplyv na priaznivý stav biotopov a podmienky ich prežitia a rozmnožovania.

D.7 ZÁBER PÔDNEHO FONDU

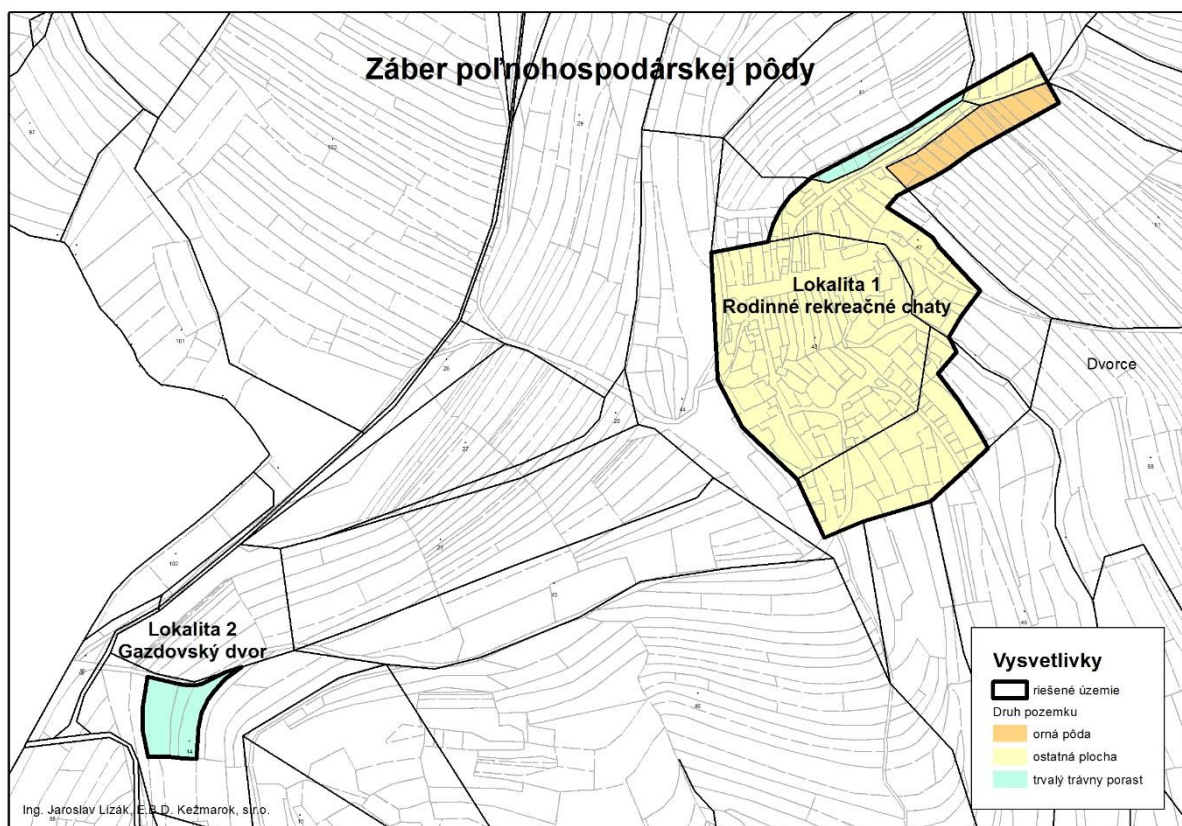
Predbežné vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy za riešené územie ako celok je uvedené v tabuľke č. 4 a Schéme záberu poľnohospodárskej pôdy. Presné vyhodnotenie záberu bude súčasťou ďalších stupňov dokumentácie.

Predbežné vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Tabuľka č. 4

číslo lokality	kat. územie	návrh funkčného využitia	výmera lokality v ha			kultúra	záber PP v zastavanom území		záber mimo zastavaného územia		záber PP spolu
			v zastavanom území	mimo zastavaného územia	spolu		BPEJ	výmera v ha	BPEJ	výmera v ha	
1	Dvorce	rekreácia	0	0,67	0,67	orná pôda		0		0,67	0,67
			0	8,65	8,65	ostatná plocha		0		0	0
			0	0,21	0,21	TTP		0		0,21	0,21
2		hospodárstvo	0	0,55	0,55	TTP		0		0,55	0,55
Spolu			0	10,08	10,08		0		1,43	1,43	

Záber lesnej pôdy sa nepredpokladá.

D.8 VYHODNOTENIE VARIANTOV

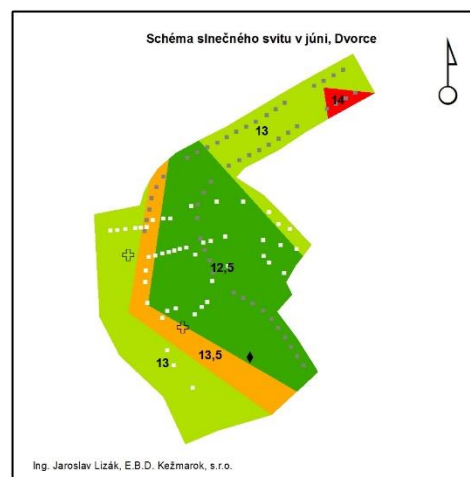
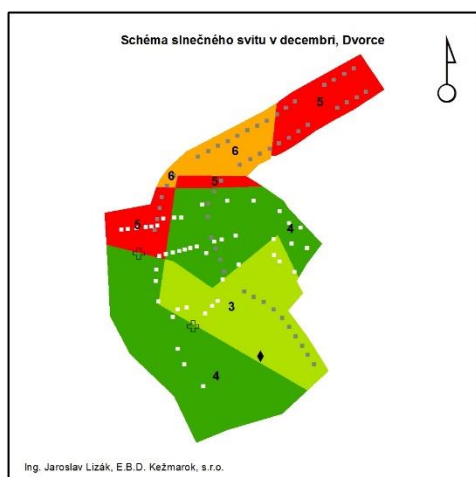
Navrhnuté varianty urbanistického riešenia rodinných rekreačných chat sú vyhodnotené vo vzťahu k šiestim kritériám.

Vyhodnotenie navrhovaných variantov urbanizácie rekreačného územia

Tabuľka č. 5

Poradové číslo	Názov kritéria	Variant 1	Variant 2
1	počet rekreačných chat	48	51
2	priemerná šírka stavebných pozemkov v metroch	9,5	15
3	oslňenie pozemkov rekreačných chat	v júni 13 a viac hodín	17
		v decembri 5 a viac hodín	8
4	dĺžka navrhovaných komunikácií v km	3,05	2,95
5	záber poľnohospodárskej pôdy v hektároch	0	0,88
6	potreba komasácie	nie	áno

Rozsah oslňenia rekreačného územia s rodinnými rekreačnými chatami v decembri a júni je s obidvoma variantami rozmiestnenia chat prezentovaný v nasledujúcich schémach a podrobnejšie vyhodnotený v tabuľke č. 6.

Počet rodinných rekreačných chat v zónach oslňenia, Dvorce

Tabuľka č. 6

Počet hodín	Slnečný svit v decembri				Slnečný svit v júni			
	3	4	5	6	12,5	13	13,5	14
Variant 1	11	29	8	0	31	11	6	0
Variant 2	10	7	20	14	20	22	6	3

Variant 1 obsahuje 48 chat na pozemkoch v priemernej šírke 9,5 m, z ktorých je 17 v júni oslňených dlhšie ako 13 hodín a 8 v zime dlhšie ako 5 hodín. Záber poľnohospodárskej pôdy ani komasácia (scel'ovanie a prerozdeľovanie pozemkov v rámci pozemkových úprav katastrálneho územia) sa nevyžaduje.

Variant 2 obsahuje na širších pozemkoch o tri chaty viac. V júni je dlhšie ako 13 hodín oslňených o 14 pozemkov viac a v zime je dlhšie ako 5 hodín oslňených o 26 pozemkov. Variant si vyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy a komasáciu.

Dĺžka komunikácií je pri oboch variantoch porovnateľná. Variant 1 si vyžaduje opätovné vybudovanie dnes neexistujúcich pôvodných obecných komunikácií a variant 2 je založený najmä na rekonštrukcii a zmene zaradenia existujúcich lesných ciest.

Vzhľadom na navrhované rekreačné využívanie územia odporúčame variant 2 z dôvodu lepšieho oslnenia pozemkov a výraznejšieho využitia siete existujúcich lesných ciest. Variant zároveň umožňuje rozšíriť počet rekreačných chat pozdĺž prístupovej komunikácie južne od existujúceho občianskeho vybavenia na hlavnej historickej rozvojovej línii z roku 1764.

D.10 ZÁVEREČNÉ ODPORÚČANIA

1. Pri rozvoji katastrálneho územia Dvorce rešpektovať stratégiu trvalo udržateľného života.
2. Priemysel cestovného ruchu chápať ako doplnok k nosnému hospodárskemu odvetviu Levočských vrchov, ktorým je lesné hospodárstvo. Cestovný ruch nesmie jednotlivo ani ako celok ohrozovať kvalitu a rozsah lesného hospodárstva.
3. Priemysel cestovného ruchu riešiť v súlade s platným Rámcovým dohovorom o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor) a jeho protokolmi.
4. Obstarat' doplnok Územného plánu mesta Levoča pre katastrálne územie Dvorce.
5. Po ukončení pozemkových úprav obstarat' Územný plán zóny rekreačného územia Dvorce.
6. Na urbanizáciu územia využiť zastavané územia vyst'ahovanej obce Dvorce doložené v historických mapách.
7. Odporúčania pre priestorové usporiadanie a funkčné využívanie pozemkov a stavieb:
 - 7.1. priestorové usporiadanie a funkčné využívanie pozemkov riadiť v súlade s grafickým vyjadrením funkcií vo výkrese č. 3 Priestorové usporiadanie, 1 : 5 000,
 - 7.2. nevytvárať nové samostatné zastavané územia nad rámec území vymedzených v tejto urbanistickej štúdii, t.j. vylúčiť roztrúsenú zástavbu vo voľnej krajine,
 - 7.3. v maximálnej miere zachovať existujúcu zeleň cintorína a brehovú zeleň Vápenistého potoka,
 - 7.4. po oboch brehoch Vápenistého potoka rešpektovať manipulačný priestor o šírke min. 6 m nezastavaný pozemnými stavbami,
 - 7.5. chrániť plochy s jestvujúcimi starými ovocnými stromami a plochy pre výsadbu verejnej zelene a cintorína vyznačené vo výkrese č. 4 Funkčné využitie územia, 1 : 2 000,
 - 7.6. medzi stavebné pozemky pre rekreačné chaty nemožno zaradiť pozemky:
 - 7.6.1. s prameňmi a tokom Vápenistého potoka a prístupy k ním,
 - 7.6.2. námestia a pozemných komunikácií s obratiskami vo variante 2.
8. Odporúčania pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia:
 - 8.1. chrániť územie pre vybudovanie siete obslužných a prístupových komunikácií vyznačených v grafickej časti,
 - 8.2. dodržať kategorizáciu siete obslužných a prístupových komunikácií vyznačenú v grafickej časti,
 - 8.3. chrániť územie pre výstavbu záchytných parkovísk pre osobné autá a autobus,
 - 8.4. chrániť pozemky pre výstavbu transformovni T1 a T2 v lokalitách podľa grafickej časti,
 - 8.5. chrániť koridory trás navrhovaných VN prípojok podľa grafickej časti,
 - 8.6. chrániť koridory turistických trás a cyklotrás 3. triedy podľa grafickej časti dokumentácie

9. Odporúčania pre umiestnenie stavieb na pozemkoch a určenie zastavovacích podmienok:
 - 9.1. pri umiestnení stavieb dodržať tieto ochranné pásma:
 - 9.1.1. 10,0 m na každú stranu od krajného vodiča vzdušného vedenia vysokého napätia,
 - 9.1.2. 2,0 m na každú stranu od krajného vodiča zaveseného káblového vedenia,
 - 9.1.3. 1,0 m na každú stranu od podzemného vedenia,
 - 9.1.4. 10,0 m od konštrukcie transformovne.
 - 9.1.5. 50,0 m od cintorína, resp. po Vápenistý potok,
 - 9.2. za celkový počet rodinných rekreačných chát považovať 68 chát, ako limit vychádzajúci z pôvodného počtu rodinných domov v obci,
 - 9.3. u rodinných rekreačných chát dodržať odstup:
 - 9.3.1. priechlia budov od pozemných komunikácií 6 m,
 - 9.3.2. od vodného toku a prameňov aspoň 6 m,
 - 9.4. pre rodinné rekreačné chaty pri variante 2:
 - 9.4.1. dodržať maximálnu veľkosť pozemku rodinnej rekreačnej chaty 400 m²,
 - 9.4.2. dodržať najmenšiu vzdialenosť medzi rodinnými rekreačnými chatami 5,0 m,
 - 9.4.3. umožniť umiestnenie rodinnej rekreačnej chaty na hranici pozemku,
 - 9.4.4. dodržať intenzitu zastavania pozemkov rodinných rekreačných chát: koeficient zastavanosti 0,2 a koeficient podlažných plôch 0,4,
10. Určenie nevyhnutnej vybavenosti stavieb:
 - 10.1. všetky pozemky (stavby) budú dopravne sprístupnené z verejných miestnych komunikácií podľa vyznačenia vo výkrese č. 4 Funkčné využitie územia, 1 : 2 000,
 - 10.2. všetky stavby budú napojené na verejnú elektrickú sieť,
 - 10.3. rodinné rekreačné chaty zabezpečia na svojom pozemku plochy na parkovanie osobných automobilov pre všetkých ubytovaných hostí,
 - 10.4. gazdovský dvor a družstevný dom budú vybavené parkoviskami pre úžitkové vozidlá prevádzkovateľov a osobné automobily hostí a zamestnancov,
 - 10.5. stavby záchytných parkovísk musia byť vybavené odlučovačmi ropných látok,
 - 10.6. každá stavba ktorá produkuje tuhý komunálny odpad bude mať na svojom pozemku prístrešok pre umiestnenie zbernej nádoby.
11. Odporúčania pre začlenenia stavieb do okolitej krajiny:
 - 11.1. Stavby navrhovať maximálne do výšky lesného porastu v katastri.
 - 11.2. Pri výstavbe v maximálne možnej miere zachovať existujúcu solitérnu stromovú zeleň riešeného územia a brehovú zeleň Vápenistého potoka.
 - 11.3. Hranice pozemkov rodinných rekreačných chát môžu byť vymedzené vhodnou zeleňou (pevné ploty sú vylúčené).
 - 11.4. V záujme vytvorenia jednotného architektonického výrazu rekreačného územia, ktorý by zároveň tvoril výrazný poznávací prvok Dvoriec:

- 11.4.1. nové stavebné objekty riešiť v jednotnom architektonickom štýle vychádzajúcom z celosvetovo uznávanej drevenej karpatskej architektúry (drevené kostoly patriace do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO),
- 11.4.2. vylúčiť hrazdenú nemeckú architektúru z koloniálnych čias Slovenska a „modernú“ angloamerickú architektúru založenú na severoeurópskej ľudovej architektúre,
- 11.4.3. pri navrhovaní strešnej krajiny vychádzať z prvkov sedlových striech so sklonom strešných rovín 40 až 45° (ploché strechy sú vylúčené),
- 11.4.4. Na krytinu používať výhradne matnú škridlu alebo „škridplech“ červenohnedej farby (RAL3011/3009).

D.11 ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV

- ✓ Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, 2009.
- ✓ Územný plán mesta Levoča, Mesto Levoča, 2015.
- ✓ Urbanistická štúdia Javorina, PSK, Paško Banská Bystrica, 2012.
- ✓ Urbanistická štúdia Levoča - Javorina, PSK, Bél Košice, 2012.
- ✓ Územná prognóza General dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja, PSK, ENVIO Prešov, 2015
- ✓ Zhodnotenie krajinnoekologického potenciálu územia Vojenského obvodu Javorina pre navrhovanú optimalizáciu využívania po zrušení VO k 31.12.2006 – dopracovanie, SAŽP Prešov, december 2007.
- ✓ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 455/2010 z 1. decembra 2010 o zrušení Vojenského obvodu Javorina
- ✓ Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát, príloha k oznámeniu č. 111/2006, Kyjev, Ukrajina, 2006.
- ✓ Protokol o trvalo udržateľnom cestovnom ruchu k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát, Kyjev, Ukrajina, 2003
- ✓ Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát, Kyjev, Ukrajina, 2003.
- ✓ Chránené územia ochrany prírody © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica 2013.
- ✓ Informačný systém katastra nehnuteľností © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, január 2013.
- ✓ Digitálne mapové diela DMR 25, ZM 10 a katastrálne mapy z voľne dostupných mapových serverov
- ✓ wms server skgeodesy, geology a SAŽP
- ✓ Internetová stránka www.pamiatky.sk
- ✓ Internetová stránka www.statistics.sk
- ✓ Internetová stránka www.huncovce.sk